

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථීර සහ ප්‍රධානීය ප්‍රධානපත්‍ර කේත්‍යය

විද්‍යාවේ (සාමාන්‍ය) උපාධි තෙවන පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2016 (නව නිර්මෑණය)

2022 පෙබරවාරි

විද්‍යා පිළිය

මුද්‍රා ගණිතය

PMAT E 3063 - ප්‍රස්තාර වාදය සහ අමුර්ත විජය

ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 07 දි. පිටු සංඛ්‍යාව : 05.

කාලය : පැය 2 1/2 දි.

1. (a) $G = (V, E)$ ප්‍රස්තාරයක් සහ $v_0, v_n \in V$ ලෙස ගනිමු. පහත ප්‍රකාශන වලින් අදහස් වන්නේ කුමක්දැයි අර්ථ දක්වන්න.

- (i) w යනු v_0 සිට v_n දක්වා ඇති මාර්ගයකි
- (ii) p යනු v_0 සිට v_n දක්වා ඇති පෙනකි
- (iii) c යනු v_0 සිට v_n දක්වා ඇති වතුයකි

- (b) පහත දැක්වෙන අනුයාත නාශය දී ඇති විට අනුරූප ප්‍රස්තාරය ඇද දක්වන්න.

$$\begin{array}{cccc} a & b & c & d \\ a & [0 & 1 & 1 & 1] \\ b & [1 & 0 & 0 & 1] \\ c & [1 & 0 & 0 & 1] \\ d & [1 & 1 & 1 & 0] \end{array}$$

a හිරිපයේ සිට d දක්වා වූ දිග 3 වන එකිනෙකට ස්වායන්ත මාර්ග ගණන සොයන්න.

- (c) දී ඇති ලක්ෂණ සහිත ප්‍රස්තාරය අදින්න. එසේ නැත්තාම ප්‍රස්තාරය නොපවතින්නේ මත්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

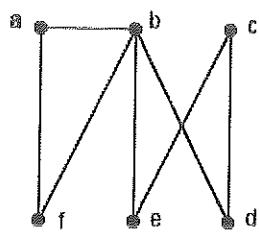
- (i) මාත්‍ර අගයන් 2,3,3,4,4, වූ හිරිප 5 ක් සහිත සරල ප්‍රස්තාරයක්
- (ii) මාත්‍ර අගයන් 2,2,4,4,4 වූ හිරිප 5 ක් සහිත සරල ප්‍රස්තාරයක්

- (d) පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රස්තාරය සඳහා

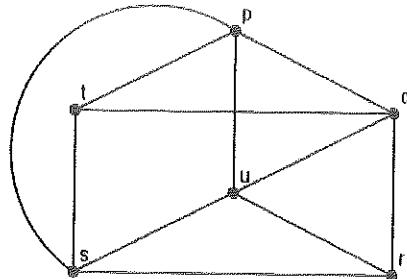
- (i) ඔයිලර් වතුයක්
  - (ii) හැමිල්ටෝනියානු වතුයක්
- පවතී දැයි නිර්ණය කරන්න.

මතු සම්බන්ධයි...

G_1 :

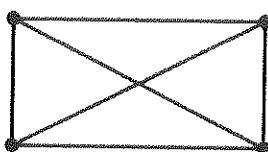
G_2 :

2. (a)

$G = (V, E)$ ප්‍රස්ථාරයෙහි උපප්‍රස්ථාරයක් $G' = (V', E')$ අරථ දක්වන්න.

ඡහතු ප්‍රස්ථාරය සඳහා අඩුම තරමින් ආර තුනක් සහිත සම්බන්ධීත (connected) සමරුපී තොවත (non-isomorphic) උපප්‍රස්ථාර සියල්ල අදින්න

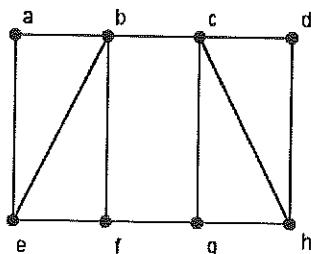

(b)

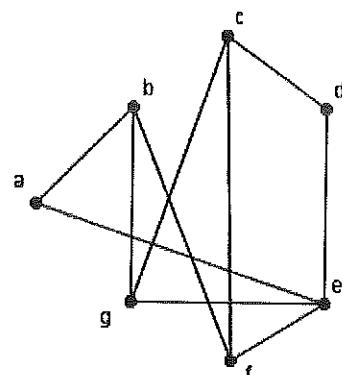
$G = (V, E)$ වූ ද්විගාබ ප්‍රස්ථාරය අරථ දක්වන්න.

ඡහතු දැක්වෙන ප්‍රස්ථාර ද්විගාබ වේ දැයි නිර්ණය කරන්න. ප්‍රස්ථාර ද්විගාබ වේ නම් වියුත්ත සිර්ප කුලක වෙන් කර දක්වන්න. එසේ නොවේ නම් හේතු දක්වන්න.

G_1 :

G_2 :

(c)

n ඉරටිවේ සංඛ්‍යාවක් විට සිර්ප n ගණනක් අඩංගු සම්පූර්ණ ද්විගාබ ප්‍රස්ථාරයක (complete bipartite graph) උපරිම ආර සංඛ්‍යාව $\frac{n^2}{4}$ බව පෙන්වන්න.

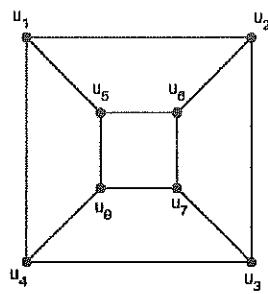
(d)

G හා H යන ප්‍රස්ථාරය දෙක සමරුපී වේ යැයි කිමෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්දැයි අරථ දක්වන්න.

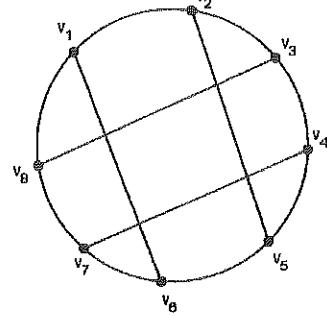
මතු සම්බන්ධයි...

පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රස්ථාර යුගලය සමඟීය දැයි නිර්ණය කරන්න. ඒවා සමඟීය නම් සමඟීයකා ග්‍රිතයක් ලියා දක්වන්න. ඒවා සමඟීය නොවේ නම් එක් ප්‍රස්ථාරයක් යතු වන තමුන් අනෙක් ප්‍රස්ථාරය යතු නොවන අව්‍යවලක ගණයක් සෞයන්න.

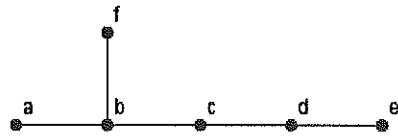
$G_1:$

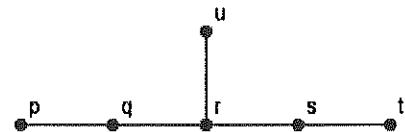
$G_2:$

$H_1:$

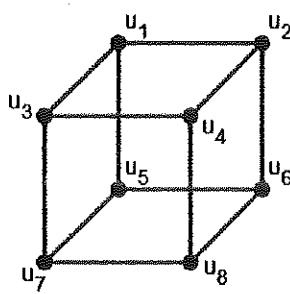

$H_2:$

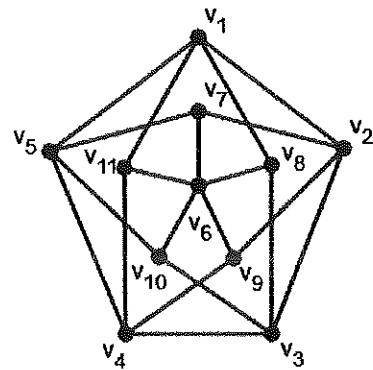

3. (a) (i) තැපිය ප්‍රස්ථාරයක් යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්ද?
(ii) කුරටොස්කී ප්‍රමෝදය ප්‍රකාශ කරන්න.
(iii) පහත ප්‍රස්ථාර වල තැපියනාවය නිර්ණය කරන්න.

$G:$

$H:$

මතු සම්බන්ධය...

- (b) $(G, *)$ යනු සමූහයක් යැයි ගනිමු.
- (i) G හි එකක අවයවය
  - (ii) $x \in G$ හි ප්‍රතිලෝචනය
අනනා බව පෙන්වන්න.
4. (a) $G = \{x \in \mathbb{R} | x > 1\}$ යනු 1 ට වැඩි සියලු කාන්ත්ටික සංඛ්‍යා කුලකය යැයි ගනිමු. සියලු $x, y \in G$ යදහා $x * y = xy - x - y + 2$ ලෙස අර්ථ දක්වමු.
- (i) * යනු G මත ද්වීමය කරමයක් බව පෙන්වන්න.
  - (ii) $(G, *)$ යනු සමූහයක් බව යාධනය කරන්න.
  - (iii) $(G, *)$ ආබේලියානු සමූහයක් වේද? ඔබගේ පිළිතුර සනාථ කරන්න.
  - (iv) G කුල ගණය 3 වන අවයවයක් පවතිද? සේතු දක්වන්න.
- (b) සියලු කාන්ත්ටික කුලකය $\mathbb{R}$, ඒ මත අර්ථ දැක්වූ ගුණීතය (X) ගණිත කරමය යටතේ සමූහයක් වේද? සේතු දක්වන්න.
5. (a) (i) G සමූහයක H නොහිස් උපකුලකයක් G හි උපසමූහයක් වන්නේ සියලු $a, b \in H$ යදහා $ab^{-1} \in H$ නම් හා එනම් පමණක් බව පෙන්වන්න.
- (ii) G යනු සමූහයක් යැයි ද a යනු G හි අභිමත අවල අවයවයක් යැයි ද ගනිමු. $H = \{x \in G | xa^2 = a^2x\}$ යනු G හි උපසමූහයක් බව පෙන්වන්න.
- (b) (i) සමූහයන් යදහා වූ ලැංජාන්ස් ප්‍රමේයය ප්‍රකාශ කරන්න.
- (ii) G හි ඕනෑම x අවයවයක් යදහා x හි ගණය මගින් G හි ගණය බෙදෙන බව අපෝහනාය කරන්න.
- (iii) G යනු ගණය 27 වූ සමූහයක් යැයි ගනිමු. G හි ගණය 3 වන උපසමූහයක් පවතින බව පෙන්වන්න.

මතු සම්බන්ධයි...

6. (a) (i) ප්‍රමත උපසමුහයක් අර්ථ දක්වන්න
(ii) H හා K යනු G හි ප්‍රමත උපසමුහ තම $H \cap K$ දී ප්‍රමත උපසමුහයක් බව පෙන්වන්න
(iii) H යනු G හි උපසමුහයක් හා සියලු $g \in G$ හා $h \in H$ සඳහා $ghg^{-1} \in H$ තම H යනු G හි ප්‍රමත උපසමුහයක් වන බව පෙන්වන්න.
- (b) ($G, *$) සහ ($H, \circ$) යනු සමූහ දෙකක් යැයි ද උගෙනු G හි ඒකක අවයවය යැයි ද ගනිමු. $\phi: G \rightarrow H$ අනුරුපතාව සරුපතාවක් යැයි කිමෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් දැයි අර්ථ දක්වන්න.
- ϕ හි මධ්‍ය, $ker(\phi)$, අර්ථ දක්වන්න.
- (i) $ker(\phi) = \{e\}$ නම හා එනම පමණක් ϕ සරුපතාව එකට-එක වූ අනුරුපතාවක් බව සාධනය කරන්න.
 $G = (\mathbb{R}^+, \times)$ හා $H = (\mathbb{R}, +)$ සමූහ දෙකක් යැයි ගනිමු, මෙහි $\mathbb{R}^+$ යනු ධන තාන්ත්‍රික සංඛ්‍යා කුලකය වේ. $\varphi(x) = \log x$ ලෙස අර්ථ දක්වා ඇති $\varphi: G \rightarrow H$ ලිඛිත සාධනය සලකන්න.
- (α) φ සමූහ සරුපතාවක් බව සාධනය කරන්න.
(β) $Ker \varphi$ සොයන්න.
(γ) φ එකට එක වේද? ඔබේ පිළිතුර සනාථ කරන්න
7. (a) $a, b \in \mathbb{Z}$ සඳහා $\oplus$ හා $\otimes$ ද්‍රව්‍ය කාරක $a \oplus b = a + b + 1$ සහ $a \otimes b = a + b + ab$ ලෙස අර්ථ දක්වමු.
(i) $\mathbb{Z}$ යන්න එක සහ එක අනුබද්ධයෙන් නායාදේශීලිය වලයක් බව පෙන්වන්න.
(ii) එම වලයෙහි ගුනාය අවයවය කුමක්ද?
(iii) එම වලයට ඒකක අවයවයක් තිබේද?
- (b) R වලයක I පරමාදර්ශයක් අර්ථ දක්වන්න
 $I = \{3a + 3b\sqrt{2} \mid a, b \in \mathbb{Z}\}$ සහ $S = \{a + b\sqrt{2} \mid a, b \in \mathbb{Z}\}$ ලෙස ගනිමු.
(i) $\mathbb{R}$ හි සුපුරුදු ආකලනය හා ගුණිතය යටතේ I යන්න S හි උප වලයක් බව පෙන්වන්න.
(ii) I යන්න S හි පරමාදර්ශයක් වේද? ඔබේ පිළිතුර සනාථ කරන්න.

*****//*****

